

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Олександр Володимирович МАРТИНОВ, 1985 року народження, громадянин України, освіта вища: має освітній ступінь спеціаліста за спеціальністю «Правознавство» (Донецький юридичний інститут Луганського державного університету внутрішніх справ, період навчання з 2002 по 2006 роки).

У 2023 році вступив до аспірантури Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» (наказ про зарахування від 28.04.2023 № 298-с). Упродовж 2023-2026 рр. Мартинов О.В. навчався в аспірантурі з дотриманням усіх вимог до виконання індивідуального плану наукової роботи й індивідуального навчального плану та виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Публічне управління та адміністрування» на кафедрі державного управління і місцевого самоврядування Навчально-наукового інституту державного управління.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена рішенням Вченої ради Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», МОН України, м. Дніпро від 23 квітня 2026 року (Протокол № 14) у складі:

Голова разової спеціалізованої ради:

Бородін Євгеній Іванович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка», м. Дніпро.

Рецензенти:

– **Сорокіна Наталія Григорівна**, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», м. Дніпро

Колісник Лариса Олексіївна, кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри історії та політичної теорії Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», м. Дніпро.

Офіційні опоненти:

– **Матвєєнко Ірина Володимирівна**, доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічної служби та права Національного університету «Одеська політехніка», м. Одеса;

Сидоренко Наталія Сергіївна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративно-правових дисциплін та публічного

управління Дніпровського державного університету внутрішніх справ, м. Дніпро,

на засіданні 04 червня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» *МАРТИНОВУ* Олександру Володимировичу на підставі публічного захисту дисертації на тему **«Соціальний капітал як ресурс публічного управління в Україні в умовах війни та повоєнного відновлення»** за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Дисертацію виконано у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка», МОН України, м. Дніпро.

Науковий керівник – доктор наук з державного управління, професор Липовська Наталія Анатоліївна, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, українською мовою.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в розробці й обґрунтуванні теоретичних положень, техніко-методичного інструментарію та моделей для комплексного вирішення наукового завдання, що полягає в обґрунтуванні концептуального підходу до соціального капіталу як операціоналізованого ресурсу публічного управління та особливості його трансформації, яка впливає на інституційну стійкість органів влади в умовах війни.

Найважливіші наукові результати, що характеризують новизну і розкривають логіку та зміст дисертаційного дослідження, полягають у тому, що:

уперше:

– обґрунтовано концепт соціального капіталу як операціоналізованого ресурсу публічного управління, що набуває управлінської цінності за умови його інституціоналізації через відповідні механізми публічного управління та доведено, що рівень інституціоналізації соціального капіталу безпосередньо впливає на стійкість, легітимність та ефективність публічної влади в умовах воєнних викликів; розроблено інтегровану модель еволюції соціального капіталу у системі публічного управління України в умовах війни та повоєнного відновлення, яка: поєднує інституційний, мережевий, цифровий та безпековий виміри; визначає механізми трансформації соціального капіталу від мобілізаційної солідарності до інституціоналізованої форми сталого розвитку; розглядає соціальний капітал як вхідний ресурс, що через нормативно-інституційні, організаційно-управлінські, комунікативні та кадрові механізми трансформується в управлінські спроможності;

удосконалено:

– теоретико-методичний підхід до інтерпретації та оцінювання соціального капіталу як ресурсу публічного управління, зокрема встановлено, що на відміну від традиційних соціологічних та економічних моделей, запропонований підхід базується на інтеграції інституційного, мережевого та управлінського вимірів та передбачає багаторівневу систему кількісних і якісних індикаторів ефективності управлінських механізмів у воєнному та повоєнному періодах. У межах підходу: соціальний капітал визначено як функціональний елемент механізму публічного управління; оцінювання здійснюється на індивідуальному, громадському та інституційному рівнях; запроваджено систему індикаторів ефективності механізмів активації соціального капіталу; обґрунтовано показники адаптивності та стійкості управлінських рішень. Це дозволяє перевести соціальний капітал із теоретичної категорії у площину вимірюваного управлінського ресурсу;

– концептуалізацію взаємозв'язку між соціальною згуртованістю, інституційною довірою та управлінською спроможністю територіальних громад, зокрема запропоновано системну модель, у межах якої: соціальна згуртованість визначається як основа горизонтального соціального капіталу; інституційна довіра – як механізм легітимації управлінських рішень; управлінська спроможність – як результат синергії горизонтального і вертикального соціального капіталу; доведено циклічний характер їх взаємодії, що формує інституційну стійкість територіальних громад у процесах відновлення;

– підходи до оцінювання ефективності публічного управління, зокрема шляхом інтеграції показників соціального капіталу до системи критеріїв результативності управління розширено традиційну систему оцінювання адміністративної ефективності соціально-інституційними характеристиками та запропоновано: включення показників горизонтальної та вертикальної довіри; оцінювання рівня громадянської участі та мережевої взаємодії; критерії соціальної легітимності управлінських рішень; врахування взаємозв'язку між рівнем соціального капіталу та адаптивністю управління в умовах війни;

набули подальшого розвитку:

– теоретичні положення щодо ролі соціального капіталу у системі публічного управління, зокрема уточнено його структуру в умовах війни (зв'язуючий, містковий, інституційний, цифровий компоненти) та функції у воєнному управлінні (мобілізаційна, інтеграційна, стабілізаційна, комунікаційна, легітимаційна, безпекова); доведено трансформацію соціального капіталу з латентного соціального ресурсу у ключовий фактор управлінської мобілізації та інституційної стабілізації.

– методичні засади інтеграції соціального капіталу у формування публічної політики, зокрема розроблено: матрицю політик розвитку соціального

капіталу; алгоритм управлінської активації соціального капіталу на рівні громад; механізм інституціоналізації стихійної солідарності; підхід до стратегічного включення соціального капіталу у програми повоєнного відновлення.

– теоретичні положення щодо мережевого та партнерського управління, зокрема уточнено зміст мережевого та партнерського управління в умовах воєнної трансформації держави та зростання ролі соціального капіталу, доведено, що мережеве і партнерське управління виступають функціональним доповненням ієрархічної моделі, забезпечуючи підвищення адаптивності, гнучкості та інституційної стійкості системи публічного управління.

Здобувач має 11 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України, стаття у закордонному виданні, розділ у колективній монографії, 5 тез доповідей у матеріалах науково-практичних конференцій, що засвідчують апробацію результатів дисертації, зокрема:

1. Липовська Н., Мартинов О., Приймачов А. (2025). Концептуальні підходи до інтерпретації ресурсів відновлення громад. Державне будівництво: зб. наук. праць ; електронний ресурс. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна. № 1 (37). 667 с. С. 340-349. <https://periodicals.karazin.ua/db/article/view/27215/24072>.
2. Мартинов О.В. (2025). Структура соціального капіталу в умовах війни в Україні. *Успіхи і досягнення у науці*. 12 (22). С. 1123-1134. [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-12\(22\)-1123-1134](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-12(22)-1123-1134)
3. Мартинов О.В. (2025). Соціальний капітал як ресурс публічного управління. *Суспільство та національні інтереси*. 12 (20). С.1218-1227. [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-12\(20\)-1218-1227](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-12(20)-1218-1227)
4. Мартинов О.В. (2026). Трансформація соціального капіталу в Україні у контексті публічноуправлінських реформ. *Наукові перспективи* № 2(68). С. 391 – 402. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-2\(68\)-391-402](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-2(68)-391-402)

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти).

Голова ради:

1. Бородін Євгеній Іванович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», м. Дніпро.

Зауважень немає. Оцінка роботи позитивна.

Запитання 1. Які ризики можуть виникати при інституціоналізації соціального капіталу?

Запитання 2. Чому у дослідженні значна увага приділяється саме територіальним громадам?

Мартинів О.В. відповідь на:

Запитання 1. Основним ризиком інституціоналізації соціального капіталу є надмірна формалізація громадянської активності, яка може призвести до втрати її добровільного характеру. У період війни значна частина соціального капіталу в Україні сформувалася стихійно – через волонтерський рух, локальні ініціативи та горизонтальні мережі взаємодопомоги. Їх ефективність значною мірою базувалася на гнучкості, високому рівні довіри та відсутності надмірних бюрократичних процедур. Тому важливо, щоб державний контроль не обмежував громадянські ініціативи. Ми підтримуємо необхідність формування партнерської моделі, за якої держава створює умови для підтримки та масштабування громадянської активності, не руйнуючи її автономності. Також до ризиків можна віднести нерівномірність розвитку соціального капіталу між регіонами, політизацію громадянської активності та можливість використання неформальних мереж у вузькогрупових інтересах.

Запитання 2. Територіальні громади в умовах війни стали ключовими осередками суспільної самоорганізації, мобілізації ресурсів та підтримки населення. Саме на рівні громад найяскравіше проявляються механізми соціального капіталу – довіра, взаємодопомога, горизонтальна взаємодія та громадянська активність. Крім того, реформа децентралізації значно підвищила роль місцевого самоврядування у забезпеченні життєстійкості громад. У багатьох випадках саме громади першими реагували на гуманітарні виклики, організовували евакуацію, підтримку внутрішньо переміщених осіб та координацію волонтерської допомоги. Саме на цьому рівні можна безпосередньо простежити вплив довіри та взаємодії на ефективність управлінських рішень. Тому у дисертації локальний соціальний капітал розглядається як одна з ключових основ інституційної стійкості та повоєнного відновлення територій.

Рецензенти:

2. Сорокіна Наталія Григорівна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», м. Дніпро.

Рецензія позитивна. Зауваження і дискусійні положення:

1. Аналіз зарубіжного досвіду використання соціального капіталу в системі публічного управління потребував би більш глибокого порівняння механізмів їх адаптації до українських реалій воєнного та повоєнного періодів.

2. Дискусійним є питання співвідношення понять «соціальний капітал», «інституційна довіра» та «соціальна згуртованість», оскільки окремі положення дослідження демонструють їх часткове змістовне перетинання.

3. Робота виграла б від більш детального аналізу ризиків використання соціального капіталу, зокрема можливостей формування закритих мереж, неформальних практик або корупційних зв'язків.

4. У дисертації лише частково розкрито вплив цифрових платформ та електронного врядування на формування нових форм соціального капіталу в умовах війни.

5. Окремі положення, присвячені мережевому та партнерському управлінню, мають переважно концептуальний характер і потребують додаткової практичної апробації.

Висловлені зауваження відтворюють творчий характер роботи, суттєво не впливаючи на загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження О.В. Мартинова, та характеризують значну складність досліджуваної проблематики.

Запитання 1. Яку роль відіграє цифровий соціальний капітал у сучасних умовах війни?

Запитання 2. Які функції соціального капіталу Ви визначаєте як ключові у воєнному управлінні?

Мартинов О.В. відповідь на:

Запитання 1: Після початку повномасштабної війни цифровий соціальний капітал став одним із найважливіших інструментів координації суспільства та забезпечення взаємодії між громадянами, державою та громадськими ініціативами. Цифрові технології дозволили компенсувати руйнування традиційних форм соціальної взаємодії, спричинених війною, переміщенням населення та безпековими обмеженнями.

Соціальні мережі, цифрові платформи, месенджери та онлайн-сервіси стали інструментами швидкої мобілізації ресурсів, координації волонтерської допомоги, поширення критично важливої інформації та підтримки горизонтальних мереж довіри. Завдяки цифровим комунікаціям значно підвищилась швидкість реагування на кризові ситуації, що особливо важливо в умовах воєнних загроз.

Разом із тим у роботі наголошується, що розвиток цифрового соціального капіталу супроводжується і певними ризиками: цифровою нерівністю, інформаційними маніпуляціями, кіберзагрозами та перевантаженням інформаційного середовища. Саме тому його ефективне використання потребує розвитку цифрової грамотності та належного інституційного регулювання.

Запитання 2: У дисертації визначено, що в умовах війни соціальний капітал виконує низку взаємопов'язаних функцій, які забезпечують стійкість системи публічного управління та суспільства загалом.

Передусім це мобілізаційна функція, яка проявляється у здатності суспільства швидко консолідувати ресурси, організовувати волонтерські ініціативи, підтримувати армію та забезпечувати взаємодопомогу між громадянами. Саме соціальний капітал забезпечив у перші місяці війни високий рівень самоорганізації українського суспільства.

Інтеграційна функція полягає у зміцненні суспільної єдності та формуванні спільної ідентичності. В умовах війни це має особливе значення для підтримки внутрішньої стабільності держави.

Комунікаційна функція забезпечує швидкий обмін інформацією між громадянами, органами влади та громадськими структурами, що підвищує ефективність управлінських рішень та координацію дій.

Стабілізаційна функція проявляється у здатності соціального капіталу підтримувати довіру до державних інституцій навіть у кризових умовах, що дозволяє уникнути соціальної дестабілізації.

Також важливими є легітимаційна функція, яка забезпечує суспільну підтримку управлінських рішень, та безпекова функція, що проявляється у здатності громад до самоорганізації та реагування на загрози.

3. Колісник Лариса Олексіївна, кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри історії та політичної теорії Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», м. Дніпро.

Рецензія позитивна. Зауваження і дискусійні положення:

1. У дисертації недостатньо уваги приділено кількісній операціоналізації окремих складових соціального капіталу, зокрема індикаторам вимірювання рівня довіри та мережевої взаємодії на локальному рівні.

2. У роботі доцільно було б ширше представити емпіричні приклади функціонування соціального капіталу на рівні конкретних територіальних громад України.

3. Потребує подальшого уточнення механізм інтеграції показників соціального капіталу до чинної системи оцінювання ефективності публічного управління.

4. Незважаючи на комплексний характер дослідження, окремі аспекти повоєнного відновлення територій через механізми соціального капіталу потребують подальшого наукового опрацювання з урахуванням довгострокових безпекових викликів.

5. Попри значний рівень теоретичного узагальнення, окремі поняття, зокрема «управлінська активація соціального капіталу» та «інституційна стійкість», потребують більш чіткого операціонального визначення.

Разом із тим, зазначені зауваження не знижують наукової цінності дисертаційного дослідження. Загальна оцінка роботи є позитивною.

Запитання 1. Чим запропонований Вами підхід до соціального капіталу відрізняється від класичних соціологічних концепцій?

Запитання 2. Як у Вашому дослідженні співвідносяться поняття соціальної згуртованості та соціального капіталу?

Мартинів О.В. відповідь на:

Запитання 1. Класичні концепції соціального капіталу, представлені у працях П. Бурдьє, Дж. Коулмана, Р. Патнема та інших дослідників, переважно зосереджуються на аналізі соціальних зв'язків, довіри, норм взаємності та їх впливу на функціонування суспільства чи окремих соціальних груп. У більшості випадків соціальний капітал розглядається як соціологічна або соціально-економічна категорія, що характеризує якість суспільних відносин.

Ми розглядаємо соціальний капітал не лише як характеристику соціального середовища, а як функціональний ресурс публічного управління. Тобто увага акцентується на тому, яким чином довіра, громадянська взаємодія, мережеві зв'язки та соціальна згуртованість можуть бути інтегровані у механізми державного управління та використовуватися для підвищення інституційної стійкості.

Крім того, у роботі враховано специфіку воєнного стану та повоєнного відновлення, що значно трансформує природу соціального капіталу. У цьому контексті він набуває не лише соціального, а й безпекового, мобілізаційного та управлінського значення.

Запитання 2. У дисертації соціальна згуртованість розглядається як одна з базових передумов формування та розвитку соціального капіталу. Вона відображає ступінь єдності суспільства, рівень солідарності, взаємної підтримки та готовності громадян до колективної взаємодії.

Соціальний капітал є ширшим поняттям, яке включає не лише згуртованість, а й мережі соціальної взаємодії, інституційну довіру, норми взаємності, партнерські практики та механізми громадянської участі. Тобто соціальна згуртованість створює соціально-психологічну основу для формування соціального капіталу, а сам соціальний капітал забезпечує практичну реалізацію цієї згуртованості у процесах публічного управління.

Особливо важливо це в умовах війни, коли суспільна консолідація стає чинником національної стійкості. Український досвід показав, що високий рівень соціальної згуртованості сприяв швидкому розвитку волонтерського руху, самоорганізації громадян та підтримці державних інституцій. Саме завдяки

цьому соціальний капітал почав виконувати не лише соціальну, а й безпекову та стабілізаційну функцію.

Офіційні опоненти.

4. Матвєєнко Ірина Володимирівна, доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічної служби та права Національного університету «Одеська політехніка», м. Одеса.

Відгук позитивний. Зауваження і дискусійні положення:

1. Дисертант декларує інтеграцію шести підходів (системного, структурно-функціонального, інституційного, мережевого, соціокультурного та процесного), однак не пояснює логіку їх поєднання та ієрархію. Стає закономірне питання: чи не є така методологічна «всеосяжність» еkleктизмом, що розмиває фокус дослідження, замість того щоб забезпечити його глибину?

2. Дисертація одночасно претендує на аналіз соціального капіталу на індивідуальному, громадському та інституційному рівнях, однак механізм переходу між цими рівнями як індивідуальна довіра трансформується в інституційну спроможність держави – залишається нерозкритим.

3. Війна в роботі розглядається переважно як «контекст» або «виклик», але не як самостійний аналітичний чинник, принцип, який змінює природу соціального капіталу. Також, не достатньо визначено: як вимушене переміщення мільйонів людей руйнує наявні мережі довіри; як окупація та втрата території впливають на вертикальний соціальний капітал; як травма та втрати впливають на трансформаційні норми взаємності. Цей процес є критичним саме для України після 2022 року.

4. Запропоновані інструменти воєнного відновлення – «матриця політики», «алгоритм управлінської активації», «стратегічне включення соціального капіталу» – сформульовані на рівнях загальних принципів без прив'язки до конкретних інституційних механізмів, джерел фінансування, відповідальних суб'єктів та критеріїв успіху.

5. Один із заявлених результатів – «механізм інституціоналізації стихійної солідарності» – є концептуально старішим: стихійність за своєю природою забезпечується інституційним контролем. Дисертант не пояснює, чи цей перехід відбувся без втрати органічного характеру низової самоорганізації та чи не нівелює це інституціоналізаційну мобілізаційну основу потенціалу громадянського суспільства.

Разом із тим, зазначені зауваження мають дискусійний характер та не знижують наукової цінності дисертаційного дослідження. Загальна оцінка роботи є позитивною.

Запитання 1: Чому Ви вважаєте мережеве та партнерське управління ефективним в умовах війни?

Запитання 2: Які методологічні підходи були використані у дослідженні та чому?

Мартинов О.В. відповідь на:

Запитання 1. В умовах війни традиційна централізована модель управління часто стикається з обмеженнями через високу динамічність кризових процесів, потребу в оперативному реагуванні та нестачу ресурсів. Саме тому мережеве та партнерське управління набувають особливого значення. Мережеве управління базується на горизонтальній взаємодії між державними інституціями, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями, волонтерськими структурами та бізнесом. Такий підхід забезпечує швидший обмін інформацією, більш гнучке реагування на виклики та залучення ширшого кола ресурсів. Партнерське управління дозволяє формувати спільну відповідальність за прийняття та реалізацію рішень. У період війни саме взаємодія держави та громадянського суспільства забезпечила високу ефективність гуманітарної допомоги, евакуаційних заходів, підтримки внутрішньо переміщених осіб та функціонування громад. У дисертації доводиться, що мережеве та партнерське управління не замінюють ієрархічну систему державного управління, а доповнюють її, підвищуючи адаптивність, стійкість та ефективність управлінських процесів у кризових умовах.

Запитання 2. У дисертації використано комплекс взаємодоповнюючих методологічних підходів, що дозволило забезпечити багатовимірний аналіз соціального капіталу в умовах війни. Системний підхід став загальною методологічною основою дослідження та дозволив розглядати соціальний капітал як елемент цілісної системи публічного управління. Інституційний підхід застосовувався для аналізу впливу соціального капіталу на інституційну стійкість. Мережевий підхід дозволив дослідити горизонтальні зв'язки, волонтерські мережі та партнерські форми управління, які набули особливого значення під час війни. Соціокультурний підхід використовувався для аналізу цінностей, норм взаємності та культури довіри як основи формування соціального капіталу. Структурно-функціональний підхід дозволив визначити функції соціального капіталу у воєнному управлінні, а процесний – дослідити його трансформацію в умовах кризових змін. Поєднання цих підходів забезпечило комплексне дослідження соціального капіталу як багаторівневого та динамічного явища.

5. Сидоренко Наталія Сергіївна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративно-правових дисциплін та публічного управління Дніпровського державного університету внутрішніх справ, м. Дніпро.

Відгук позитивний. Дискусійні положення і зауваження:

1. У дисертації ґрунтовно розроблено теоретичний концепт соціального капіталу, однак недостатньо уваги приділено емпіричній верифікації запропонованих моделей та індикаторів на основі конкретних кейсів територіальних громад України в умовах війни.

2. Автором запропоновано інтегровану модель еволюції соціального капіталу, проте потребує додаткового уточнення механізм співвідношення формальних та неформальних інститутів у процесі інституціоналізації соціального капіталу.

3. Запропонована система оцінювання соціального капіталу є науково обґрунтованою, однак у дисертації не повною мірою розкрито питання практичної доступності та збору окремих показників в умовах воєнного часу.

4. Дискусійним є твердження про прямий вплив рівня інституціоналізації соціального капіталу на ефективність публічної влади, оскільки у роботі недостатньо враховано вплив зовнішніх факторів – міжнародної допомоги, безпекової ситуації та економічних ресурсів держави.

5. У дослідженні значна увага приділяється локальному рівню управління, однак менш детально проаналізовано особливості функціонування соціального капіталу на загальнодержавному рівні та у взаємодії центральних органів влади.

Наведені зауваження суттєво не впливають на зміст дисертації, якість висновків та обґрунтованість положень наукової новизни, не знижують її наукової та практичної цінності.

Запитання 1. Яким чином результати Вашого дослідження можуть бути використані у процесах повоєнного відновлення України?

Запитання 2. Яким чином війна трансформує соціальний капітал в Україні?

Мартинов О.В. відповідь на:

Запитання 1. Результати дослідження можуть бути використані при формуванні державної політики повоєнного відновлення як на національному,

так і на регіональному рівнях. Основна ідея полягає в тому, що ефективне відновлення країни неможливе виключно за рахунок фінансових чи інфраструктурних ресурсів без відновлення суспільної довіри, згуртованості та партнерської взаємодії. Запропоновані у роботі моделі дозволяють інтегрувати соціальний капітал у програми розвитку територіальних громад, механізми громадянської участі, системи стратегічного планування та оцінювання ефективності публічного управління.

Запитання 2. Війна радикально змінює характер соціальних взаємодій, механізми довіри та структуру суспільної кооперації. З одного боку, вона руйнує частину традиційних соціальних зв'язків через вимушене переміщення населення, окупацію територій, соціальні втрати та безпекові ризики. З іншого боку, війна стимулює формування нових мереж солідарності, взаємодопомоги та громадянської самоорганізації. В українських умовах після 2022 року відбулося суттєве посилення горизонтального соціального капіталу. Волонтерські ініціативи, локальні спільноти, громадські організації та цифрові мережі стали основою суспільної мобілізації та підтримки держави. Крім того, війна трансформувала роль соціального капіталу у системі публічного управління. Якщо раніше він часто розглядався як допоміжний соціальний ресурс, то в умовах війни став ключовим фактором адаптивності, інституційної стійкості та ефективної координації між владою і суспільством. Водночас війна створює і певні ризики – поляризацію суспільства, емоційне виснаження, кризу довіри на окремих територіях. Саме тому важливим завданням публічного управління є підтримка позитивних форм соціального капіталу.

Результати відкритого голосування:

«За» 11/27/22 членів ради,
«Проти» — членів ради.

На підставі публічного захисту та результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Мартинову Олександрю Володимировичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Євгеній БОРОДІН